

TÕLGE

Bosnia ja Hertsegoviina ning Euroopa Liidu vaheline**LEPING,****millega kehtestatakse raamistik Bosnia ja Hertsegoviina osalemiseks Euroopa Liidu kriisiohjamisoperatsioonides**

EUROOPA LIIT

ühelt poolt ja

BOSNIA JA HERTSEGOVIINA

teiselt poolt,

edaspidi „lepinguosalisel”,

arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit (EL) võib otsustada võtta meetmeid kriisiohjamise valdkonnas.
- (2) Euroopa Liit otsustab, kas kutsuda kolmandaid riike osalema ELi kriisiohjamisoperatsioonides. Bosnia ja Hertsegoviina võib Euroopa Liidu kutse vastu võtta ja oma panust pakkuda. Sellisel juhul otsustab Euroopa Liit Bosnia ja Hertsegoviina poolt pakutava panuse vastuvõtmise.
- (3) Bosnia ja Hertsegoviina Euroopa Liidu kriisiohjamisoperatsioonides osalemise tingimused tuleks sätestada lepinguga, millega kehtestatakse raamistik sellise võimaliku tulevase osalemise kohta, mitte määrata neid tingumusi kindlaks iga operatsiooni puhul eraldi.
- (4) Selline leping ei tohiks piirata Euroopa Liidu sõltumatust otsuste tegemisel ega mõjutada Bosnia ja Hertsegoviina üksikjuhtumipõhiseid otsuseid EL kriisiohjamisoperatsioonis osalemise kohta.
- (5) Selline leping peaks käsitlema üksnes tulevase ELi kriisiohjamisoperatsioone ning ei tohiks piirata võimalikke kehtivaid lepinguid, mis reguleerivad Bosnia ja Hertsegoviina osalemist juba käimasolevates ELi kriisiohjamisoperatsioonides,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

I JAGU

ÜLDSÄTTED*Artikkel 1***Osalemist käsitlevad otsused**

1. Pärast Euroopa Liidu otsust kutsuda Bosnia ja Hertsegoviina osalema ELi kriisiohjamisoperatsioonis ning kui Bosnia ja Hertsegoviina on otsustanud osaleda, teavitab Bosnia ja Hertsegoviina Euroopa Liitu enda pakutavast panusest.
2. Euroopa Liit hindab Bosnia ja Hertsegoviina panust Bosnia ja Hertsegoviinaga konsulteerides.
3. EL annab niipea kui võimalik Bosniale ja Hertsegoviinale eelnevalt märku tema tõenäolisest panusest operatsiooni ühistesse kuludesse, et abistada Bosniat ja Hertsegoviinat tema pakkumise koostamisel.
4. Euroopa Liit edastab hindamise tulemuse kirja teel õigeaegselt Bosniale ja Hertsegoviinale, et tagada Bosnia ja Hertsegoviina osalemine kooskõlas käesoleva lepingu sätetega.

*Artikkel 2***Õiguslik raamistik**

1. Kooskõlas käesoleva lepingu sätetega ja kõigi nõutavate rakenduseeskirjadega ühineb Bosnia ja Hertsegoviina nõukogu otsusega, millega Euroopa Liidu Nõukogu otsustab, et EL viib läbi kriisiohjamisoperatsiooni, ning mis tahes muu otsusega, millega Euroopa Liidu Nõukogu otsustab ELi kriisiohjamisoperatsiooni pikendada.
2. Bosnia ja Hertsegoviina panus ELi kriisiohjamisoperatsiooni ei piira ELi sõltumatust otsuste tegemisel.

*Artikkel 3***Isikkoosseisu ja vägede staatus**

1. ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsioonile Bosnia ja Hertsegoviina poolt lähetatud isikkoosseisu ja/või kriisiohjamise sõjalisele operatsioonile saadetud vägede staatust reguleeritakse vägede/missiooni staatuse lepinguga, kui see on olemas, mis on sõlmitud ELi ja riigi/riikide vahel, kus operatsioon toimub.
2. Riigist/riikidest, kus ELi kriisiohjamisoperatsioon toimub, väljaspool paiknevatesse peakorteritesse või juhtimisüksustesse lähetatud isikkoosseisu staatust reguleeritakse asjaomaste peakorterite ja juhtimisüksuste ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheliste kokkulepetega.
3. Ilma et see piiraks lõikes 1 osutatud vägede/missiooni staatuse lepingu kohaldamist, teostab Bosnia ja Hertsegoviina jurisdiktsiooni oma isikkoosseisu liikmete üle, kes osalevad ELi kriisiohjamisoperatsioonis. Juhul kui Bosnia ja Hertsegoviina väed asuvad ELi liikmesriigi laeva või õhusõiduki pardal, teostab jurisdiktsiooni kõnealune liikmesriik vastavalt oma siseriiklikele õigusaktidele ja menetlustele.
4. Bosnia ja Hertsegoviina vastutab kõigi nõuete eest, mis on esitatud seoses Bosnia ja Hertsegoviina ELi kriisiohjamisoperatsioonis osalemisega, kui nõude on esitanud tema isikkoosseisu liige või käib see tema isikkoosseisu liikme kohta. Bosnia ja Hertsegoviina vastutab oma isikkoosseisu liikme vastu võetavate meetmete, eelkõige õiguslike ja distsiplinaar-meetmete eest, kooskõlas oma õigusnormidega.
5. Lepinguosalisel lepidakse kokku, et loobuvad kõikidest, välja arvatud lepingulistest nõuetest teineteise vastu kummalegi lepinguosalisele kuuluva või nende kasutuses oleva vara kahjustamise, kaotsimise või hävimise korral või kummagi lepinguosalise isikkoosseisu liikme vigastuse või surma korral, mis tulenes nende käesoleva lepinguga seotud ametlike kohustuste täitmisest, välja arvatud juhul, kui tegemist oli raske hooletuse või tahtliku üleastumisega.
6. Bosnia ja Hertsegoviina kohustub käesoleva lepingu allkirjastamisel esitama deklaratsiooni mis tahes Bosnia ja Hertsegoviina osalusega ELi kriisiohjamisoperatsioonis osaleva riigi vastu nõuetest loobumise kohta.
7. EL kohustub tagama, et tema liikmesriigid esitavad käesoleva lepingu allkirjastamisel deklaratsiooni selle kohta, et Bosnia ja Hertsegoviina ELi kriisiohjamisoperatsioonis osalemise korral loobuvad nad Bosnia ja Hertsegoviina vastu nõuete esitamisest.

*Artikkel 4***Salastatud teave**

1. Bosnia ja Hertsegoviina võtab vajalikud meetmed, et tagada ELi salastatud teabe kaitse vastavalt nõukogu 31. märtsi 2011. aasta otsuses 2011/292/EL (ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta) ⁽¹⁾ sätestatud Euroopa Liidu Nõukogu julgeolekueeskirjadele ning pädevate asutuste, sealhulgas ELi operatsiooni ülemantud juhiste ELi kriisiohjamise sõjalise operatsiooni kohta või ELi missiooni juhi antud juhiste ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni kohta.

⁽¹⁾ ETL L 141, 27.5.2011, lk 17.

2. Kui EL ning Bosnia ja Hertsegoviina on sõlminud salastatud teabe vahetamise julgeolekukorra lepingu, kohaldatakse sellise lepingu sätteid EL kriisiohjamisoperatsiooni suhtes.

II JAGU

SÄTTED KRIISIOHJAMISE TSIVIILOPERATSIOONIDES OSALEMISE KOHTA

Artikkel 5

ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsioonile lähetatud isikkoosseis

1. Bosnia ja Hertsegoviina tagab, et tema ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsioonile lähetatud isikkoosseis täidab oma ülesandeid kooskõlas:

- a) artikli 2 lõikes 1 osutatud nõukogu otsuse ja selle hilisemate muudatustega;
- b) operatsiooni plaaniga;
- c) rakendusmeetmetega.

2. Bosnia ja Hertsegoviina teavitab ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni missiooni juhti (edaspidi „missiooni juht”) ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat (edaspidi „kõrge esindaja”) õigeaegselt igast muudatusest oma panuses ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni.

3. ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsioonile lähetatud isikkoosseisu liikmed läbivad arstliku läbivaatuse, nad vaktsineeritakse ja tunnistatakse tervisliku seisundi poolest sobivaks oma ülesandeid täitma Bosnia ja Hertsegoviina pädeva asutuse poolt. ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsioonile lähetatud isikkoosseisu liikmed esitavad selle tõendi koopia.

Artikkel 6

Käsuliin

1. Bosnia ja Hertsegoviina lähetatud isikkoosseis täidab oma kohustusi ja tegutseb ainult ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni huve silmas pidades.

2. Kogu isikkoosseis jääb oma siseriiklike asutuste täielikku alluvusse.

3. Siseriiklikud asutused annavad operatiivjuhtimise üle ELile.

4. Missiooni juht vastutab ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni eest ning juhib ja kontrollib kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni kohapeal.

5. Missiooni juht juhib ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni ja hoolitseb selle igapäevase haldamise eest.

6. Artikli 2 lõikes 1 osutatud õigusaktide kohaselt on Bosnial ja Hertsegoviinal operatsiooni igapäevase haldamise seisukohast samad õigused ja kohustused kui operatsioonis osalevatel Euroopa Liidu liikmesriikidel.

7. ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni missiooni juht vastutab ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni isikkoosseisu liikmete distsiplinaarkontrolli eest. Vajaduse korral võtab distsiplinaarmedmeid asjaomane siseriiklik asutus.

8. Bosnia ja Hertsegoviina määrab riikliku kontaktisiku, kes esindab operatsioonis oma riigi väekontingenti. Riiklik kontaktisik annab ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni missiooni juhile aru siseriiklikest küsimustest ning vastutab väekontingendi igapäevase distsipliini eest.

9. Euroopa Liit teeb operatsiooni lõpetamist käsitleva otsuse pärast konsulteerimist Bosnia ja Hertsegoviinaga, kui operatsiooni lõpetamise päeval panustab Bosnia ja Hertsegoviina jätkuvalt ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni.

Artikkel 7

Finantsaspektid

1. Bosnia ja Hertsegoviina kannab kõik oma operatsioonis osalemisega seotud kulud, välja arvatud jooksvad kulud, nagu on sätestatud operatsiooni tegevuseelarves. See ei piira artikli 8 kohaldamist.

2. Kui põhjustatakse riigist/riikidest, kus operatsioon toimub, pärit füüsilise või juriidilise isiku surm, vigastus, vara hävimine või rikkumine, maksab Bosnia ja Hertsegoviina, kui ta vastutus on kindlaks tehtud, hüvitist vastavalt tingimustele, mis on ette nähtud artikli 3 lõikes 1 osutatud kohaldatava missiooni staatuse lepinguga.

Artikkel 8

Tegevuseelarve rahastamises osalemine

1. Bosnia ja Hertsegoviina osaleb ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni eelarve rahastamises.

2. Bosnia ja Hertsegoviina poolt tegevuseelarvesse eraldatav rahaline panus arvutatakse ühe järgnevalt esitatud valemi põhjal, võttes aluseks valemi, mis annab tulemuseks väiksema summa:

a) lähtesumma see osa, mis on võrdeline Bosnia ja Hertsegoviina kogurahvatulu ja kõigi operatsiooni tegevuseelarvet rahastavate riikide kogurahvatulude summa suhtarvuga,

või

b) tegevuseelarve lähtesumma see osa, mis on võrdeline operatsioonis osaleva Bosnia ja Hertsegoviina isikkoosseisu liikmete ja kõigi operatsioonis osalevate riikide isikkoosseisu liikmete suhtarvuga.

3. Olenemata lõigetest 1 ja 2 ei osale Bosnia ja Hertsegoviina Euroopa Liidu liikmesriikide isikkoosseisu liikmetele makstavate päevarahade rahastamises.

4. Olenemata lõikest 1 vabastab Euroopa Liit üldjuhul Bosnia ja Hertsegoviina teatava ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni rahastamises osalemisest, kui:

a) Euroopa Liit otsustab, et operatsioonis osaleva Bosnia ja Hertsegoviina panus on märkimisväärne ja operatsiooni jaoks olulise tähtsusega, või

või

b) Bosnia ja Hertsegoviina kogurahvatulu inimese kohta ei ületa Euroopa Liidu mis tahes liikmesriigi vastavat näitajat.

5. ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni missiooni juht ning Bosnia ja Hertsegoviina asjaomased haldusorganid sõlmivad omavahel Bosnia ja Hertsegoviina poolt ELi kriisiohjamise tsiviiloperatsiooni tegevuseelarvesse eraldatavate summade maksmist käsitleva lepingu. Nimetatud leping hõlmab muu hulgas järgmisi sätteid:

a) asjaomane summa;

b) rahalise panuse maksmise kord;

c) kontrollimenetlus.

III JAGU

SÄTTED KRIISIOHJAMISE SÕJALISTES OPERATSIOONIDES OSALEMISE KOHTA

Artikkel 9

ELi kriisiohjamise sõjalises operatsioonis osalemine

1. Bosnia ja Hertsegoviina tagab, et tema ELi kriisiohjamise sõjalises operatsioonis osalevad väed ja isikkoosseis täidavad oma ülesandeid kooskõlas:
 - a) artikli 2 lõikes 1 osutatud nõukogu otsuse ja selle hilisemate muudatustega;
 - b) operatsiooni plaaniga;
 - c) rakendusmeetmetega.
2. Bosnia ja Hertsegoviina lähetatud isikkoosseis täidab oma kohustusi ja tegutseb ainult ELi kriisiohjamise sõjalise operatsiooni huve silmas pidades.
3. Bosnia ja Hertsegoviina teavitab ELi operatsiooni ülemat õigeaegselt igast muudatusest oma operatsioonis osalemises.

Artikkel 10

Käsuilin

1. Kõik ELi kriisiohjamise sõjalises operatsioonis osalevad väed ja kogu isikkoosseis jäävad oma siseriiklike asutuste täielikku alluvusse.
2. Siseriiklikud asutused annavad ELi operatsiooni ülemale, kellel on õigus oma volitusi delegeerida, üle operatiiv- ja taktikalise juhtimise ja/või kontrolli oma vägede ja isikkoosseisu üle.
3. Bosnia ja Hertsegoviinal on operatsiooni igapäevase juhtimise seisukohast samad õigused ja kohustused kui operatsioonis osalevatel ELi liikmesriikidel.
4. ELi operatsiooni ülem võib igal ajal pärast Bosnia ja Hertsegoviinaga konsulteerimist taotleda Bosnia ja Hertsegoviina panuse lõpetamist.
5. Bosnia ja Hertsegoviina määrab kõrge sõjalise esindaja esindama oma riigi kontingenti ELi kriisiohjamise sõjalises operatsioonis. Kõrge sõjaline esindaja konsulteerib kõigis operatsiooniga seotud küsimustes ELi vägede ülemaga ning vastutab Bosnia ja Hertsegoviina kontingendi igapäevase distsipliini eest.

Artikkel 11

Finantsaspektid

1. Ilma et see piiraks käesoleva lepingu artikli 12 kohaldamist, kannab Bosnia ja Hertsegoviina kõik oma operatsioonis osalemisega seotud kulud, välja arvatud juhul, kui kulud kuuluvad ühiste kulude alla käesoleva lepingu artikli 2 lõikes 1 osutatud õigusaktide kohaselt, samuti nõukogu 19. detsembri 2011. aasta otsuse 2011/871/ÜVJP (millega luuakse mehhanism Euroopa Liidu sõjalise või kaitsepoliitilise tähendusega operatsioonide ühiste kulude rahastamise haldamiseks (Athena))⁽¹⁾ kohaselt.
2. Kui põhjustatakse riigist/riikidest, kus operatsioon toimub, pärit füüsilise või juriidilise isiku surm, vigastus, vara hävimine või rikkumine, maksab Bosnia ja Hertsegoviina, kui ta vastutus on kindlaks tehtud, hüvitist vastavalt tingimustele, mis on ette nähtud artikli 3 lõikes 1 osutatud kohaldatava vägede staatuse lepinguga.

⁽¹⁾ ETL L 343, 23.12.2011, lk 35.

*Artikkel 12***Ühiste kulude rahastamises osalemine**

1. Bosnia ja Hertsegoviina osaleb ELi kriisiohjamise sõjalise operatsiooni ühiste kulude rahastamises.
2. Bosnia ja Hertsegoviina poolt ühiste kulude katmiseks eraldatav rahaline panus arvutatakse ühe järgnevalt esitatud valemi põhjal, võttes aluseks valemi, mis annab tulemuseks väiksema summa:
 - a) ühiste kulude katmiseks eraldatav summa, mis on võrdeline Bosnia ja Hertsegoviina kogurahvatulu ja kõigi operatsiooni ühiste kulude katmises osalevate riikide kogurahvatulude summa suhtarvuga,

või
 - b) ühiste kulude katmiseks eraldatav summa, mis võrdeline operatsioonis osaleva Bosnia ja Hertsegoviina isikkoosseisu ja kõigi operatsioonis osalevate riikide isikkoosseisu suhtarvuga.

Esimese lõigu punktis b osutatud valemi kasutamisel ja juhul, kui Bosnia ja Hertsegoviina isikkoosseis osaleb ainult operatsiooni või vägede peakorteri töös, võetakse nimetatud suhtarvu arvutamisel aluseks Bosnia ja Hertsegoviina isikkoosseisu ja vastava peakorteri isikkoosseisu liikmete koguarv. Muudel juhtudel arvutatakse suhtarv Bosnia ja Hertsegoviina poolt lähetatud isikkoosseisu ja operatsioonis osaleva isikkoosseisu koguarvu alusel.

3. Olenemata lõikest 1 vabastab Euroopa Liit üldjuhul Bosnia ja Hertsegoviina teatava ELi kriisiohjamise sõjalise operatsiooni ühiste kulude rahastamises osalemisest, kui:
 - a) Euroopa Liit otsustab, et operatsioonis osaleva Bosnia ja Hertsegoviina panus nimetatud operatsiooni jaoks olulise tähtsusega varustusse ja/või võimetusse on märkimisväärne,

või
 - b) Bosnia ja Hertsegoviina kogurahvatulu inimese kohta ei ületa Euroopa Liidu mis tahes liikmesriigi vastavat näitajat.
4. Nõukogu otsuses 2011/871/ÜVJP sätestatud halduri ning Bosnia ja Hertsegoviina pädevate haldusametuste vahel sõlmitakse leping. Nimetatud leping sisaldab muu hulgas järgmisi sätteid:
 - a) asjaomane summa;
 - b) rahalise panuse maksmise kord;
 - c) kontrollimenetlus.

IV JAGU

LÕPPSÄTTED*Artikkel 13***Lepingu rakendamise kord**

Ilma et see piiraks artikli 8 lõike 5 ja artikli 12 lõike 4 kohaldamist, sõlmitakse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Bosnia ja Hertsegoviina asjaomaste ametuste vahel kõik käesoleva lepingu rakendamiseks vajalikud tehnilised ja halduskokkulepped.

*Artikkel 14***Kohustuste täitmata jätmine**

Kui üks lepinguosalistest jätab käesolevast lepingust tulenevad kohustused täitmata, on teisel lepinguosalisel õigus käesolev leping ühekuulise kirjaliku etteteatamisega lõpetada.

*Artikkel 15***Vaidluste lahendamine**

Lepingu tõlgendamisest või kohaldamisest tulenevad vaidlused lahendatakse lepinguosaliste vahel diplomaatilisel teel.

*Artikkel 16***Jõustumine**

1. Käesolev leping jõustub järgmise kuu esimesel päeval pärast seda, kui lepinguosalisel on teatanud teineteisele lepingu jõustamiseks vajalike siseriiklike menetluste lõpuleviimisest.
2. Käesolevat lepingut kohaldatakse ajutiselt alates selle allkirjastamise kuupäevast.
3. Käesolev leping vaadatakse korrapäraselt läbi.
4. Käesolevat lepingut võib muuta lepinguosaliste vahelise kirjaliku kokkuleppe alusel.
5. Käesoleva lepingu võib denonsseerida, kui üks lepinguosalistest teatab teisele lepinguosalisele kirjalikult lepingu denonsseerimisest. Denonsseerimine jõustub kuus kuud pärast sellekohase teate kättesaamist teise lepinguosalise poolt.
6. Käesolev leping koostatakse kahes eksemplaris inglise, bosnia, horvaadi ja serbia keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentseks. Vaidluste korral tuginetakse käesoleva lepingu ingliskeelsele tekstile.

DEKLARATSIOONIDE TEKST**ELi liikmesriikide deklaratsioon:**

„ELi liikmesriigid, kes kohaldavad ELi nõukogu otsust, mis käsitleb Bosnia ja Hertsegoviina osalusega ELi kriisiohjamisoperatsiooni, loobuvad võimalusel, niivõrd kui seda lubavad nende siseriiklikud õigussüsteemid, nõuetest Bosnia ja Hertsegoviina vastu oma isikkoosseisu liikmete vigastuste ja surma korral või nendele kuuluvale ja ELi kriisiohjamisoperatsioonis kasutatavale varale tekitatud kahju või sellise vara hävimise korral, kui selline vigastus, surm või varaline kahju:

- oli põhjustatud Bosnia ja Hertsegoviina isikkoosseisu poolt ELi kriisiohjamisoperatsiooniga seotud kohustuste täitmisel, välja arvatud juhul, kui oli tegemist raske hooletuse või tahtliku üleastumisega, või
- tulenes Bosniast ja Hertsegoviinast kuuluva vara kasutamisest, eeldusel et asjaomast vara kasutati seoses operatsiooniga, välja arvatud juhul, kui oli tegemist nimetatud vara kasutava Bosnia ja Hertsegoviinast ELi kriisiohjamisoperatsioonile lähetatud isikkoosseisu raske hooletuse või tahtliku üleastumisega.”

Bosnia ja Hertsegoviina deklaratsioon:

„Bosnia ja Hertsegoviina, kes kohaldab ELi kriisiohjamisoperatsiooni käsitlevat ELi nõukogu otsust, loobub võimalusel, niivõrd kui seda lubab tema siseriiklik õigussüsteem, nõuetest ELi kriisiohjamisoperatsioonis osaleva mis tahes riigi vastu oma isikkoosseisu liikme vigastuste või surma korral või talle kuuluvale ja ELi kriisiohjamisoperatsioonis kasutatavale varale tekitatud kahju või sellise vara hävimise korral, kui selline vigastus, surm või varaline kahju:

- oli põhjustatud isikkoosseisu poolt ELi kriisiohjamisoperatsiooniga seotud kohustuste täitmisel, välja arvatud kui oli tegemist raske hooletuse või tahtliku üleastumisega, või
 - tulenes ELi kriisiohjamisoperatsioonis osalevatele riikidele kuuluva vara kasutamisest, eeldusel et asjaomast vara kasutati seoses operatsiooniga, välja arvatud juhul, kui oli tegemist nimetatud vara kasutava ELi kriisiohjamisoperatsiooni isikkoosseisu liikme raske hooletuse või tahtliku üleastumisega.”
-